

De nem engem hívtál segítségül, Jákób, nem értem fáradoztál, Izráel!

Nem nekem hoztál bárányt égőáldozatul, nem engem dicsőítettél véresáldozataiddal. Nem én voltam, akinek ételáldozatoddal szolgáltál, nem én voltam, akiért tömjénezéssel fáradoztál.

Nem nekem vettél pénzért illatos nádat, nem engem árasztottál el véresáldozataid kövérjével. Hanem te voltál az, akinek én szolgáltam vétkeid miatt, te voltál az, akiért fáradoztam bűneid miatt. Én, én vagyok az, aki eltörölöm álnokságodat önmagamért, és vétkeidre többé nem emlékezem.

Kedves Testvéreim!

Egy ifjúsági közösségben egy játékot játszottunk. Hatvan fiatal egy teremben elkezdett járkálni, és közben az volt a feladat, hogy minél több ember szemébe kellett belenézni, minél több szempárral kellett felvenni a kapcsolatot. Látszólag egyszerű feladatnak tűnhet, de egyáltalán nem az; idegen embereknek a szemébe nézni. A szem a lélek tükre - mondja a közmondás, és valóban van benne valami. A velem szembetalálkozó szempárokban rengeteg mindent, szomorúságot vagy éppen vidámságot, bizalmat, vagy egy elkapott tekintetben bizalmatlanságot, segítségkérést, unottságot lehet meglátni, de még folytathatnánk a sort. Kell egyfajta bizalom ahhoz, hogy valakinek belenézzek a szemébe, hiszen ez egy kölcsönös gesztus, és kölcsönösen sokat megtudhatunk egymásról. A feladat további részében a szemünkkel kellett keresni egy párt, amikor mindenki megtalálta, egy kérdést tett fel a játék vezetője, amit aztán a párok megbeszélhettek. Nagyon érdekes, hogy a kérdés feltétele után a párok nem vették le egymásról a tekintetüket, hanem továbbra is „szemtől-szemben” beszélgettünk, nyíltan, őszintén, nagyon mély beszélgetések alakultak ki, teljesen idegen emberek között is.

Böjt harmadik vasárnapja van. Oculi vasárnapja. A 25. zsoltár szavairól kapta nevét ez a nap: „szemeim az Úrra néznek szüntelen, fordulj felém és könyörülj rajtam.” Nagyon szép kép ez, a szüntelen az Úrra néző szempár. De biztos, hogy ennyire szép és egyszerű az Istennel való kapcsolatunk? Biztos, hogy bizalommal, hittel tudunk az Isten szemébe nézni? Egyáltalán látjuk-e, tudjuk-e látni az Isten szemeit? Van-e kapcsolatunk, és ha igen milyen kapcsolatunk van az élő, és az életünket megújítani tudó Istennel?

Tegnap egy döbbenetes hírt olvastam: Dél-Koreában meghalt egy három hónapos csecsemő, mert a szülei éjszakánként 12 órát töltöttek a számítógép előtt egy internetes játékot játszva. Az amúgy is koraszülött csecsemő alultáplált volt, és többször megverték, ezzel szemben abban a játékban a szülők egy virtuális kislányt nevelték.

Szemeim az Úrra néznek szüntelen. Vajon tényleg oda nézünk? Vagy mást nézünk? Egy átlag magyar a felmérések szerint négy órát tölt a tv képernyője előtt naponta. De mérgezi a „szemünket” a környezet is, az óriásplakátok, a különböző bulvármagazinok. Akarva, akaratlanul szennyezzük a szemünket. És ezek még csak a legalapvetőbb dolgok. Ha ezzel szembeállítjuk azt, hogy naponta mennyi időt „nézünk” Istenre: mennyi időt szánunk Biblia-olvasásra, imádkozásra, elcsendesedésre, akkor világosan látszik, hogy van miért szégyenkeznünk.

Ebben a szomorú példában gyakorlatilag arról hallottunk, hogy egy virtuális gyermekre néztek, az élő pedig magára hagyták. Mai alapigénkben pedig arról van szó, hogy virtuális istenekre nézünk, az élő Istent pedig elfelejtjük. Mert mit tett a zsidó nép, amiért Ézsaiás prófétán keresztül szólania kellett Istennek?

Isten rávilágít a zsidó nép kultuszának, az Isten tiszteletét körülvevő cselekedeteknek a hiányára, arra, hogy öncélúvá, magamutogatóvá tették az eredetileg Istennek szóló áldozatokat.

„Nem engem hívtál segítségül, Jákób, nem értem fáradoztál, Izráel! Nem nekem hoztál bárányt égőáldozatul, nem engem dicsőítettél véresáldozataiddal.”

Pedig látszólag minden ment a maga helyes útján. A jeruzsálemi templomban folytak az Istent kiengesztelő, a nép és személyek bűneiért, vétkeiért folyó áldozatok. Nem is volt ezzel semmi gond. Ott kezdődtek a problémák, amikor azt látták a zsidók, amikor hazaindultak Jeruzsálemből, hogy a szomszéd nép is mutat be áldozatot saját isteneinek. És elgondolkoztak: mi bajom lehet, ha azt is kipróbálom. Csak nem haragszik meg Isten, ha egy bárányt neki is és ennek a másik istennek is áldozok. Sose lehet tudni, lehet, hogy ez is segíteni tud, és akkor nem kell többet Jeruzsálembé zarándokolnom, hanem itt a saját környékemen elintézhetem a dolgot.

Talán sokan látták már a Luther életéről készült történelmi játékfilmet, de biztosan ismeri mindenki a reformációt elindító eseményeket. Luther is, mint ahogy évszázadokkal korábban Ézsaiás próféta a kultuszban, az Isten tiszteletében bekövetkezett elferdülésekre hívta fel a figyelmet, akkor eretneknek tartották, 1983-ban II. János Pál azt mondta róla: „az egyház közös tanítója”. Lutheren keresztül Isten ugyanarra hívta fel a figyelmet, mint mai alapigénkben Ézsaiás: nem Isten az, akit segítségül hív a nép, nem

Isten az akinek, és akiért áldoz, hanem a saját érdemeit veszi elő, én-én-én ezt és ezt tettem. Bemutattam az áldozatot - mondta Ézsaiás korában, vettem verejtékes munkával megkeresett pénzemen búcsúcédulát, - hangzott Luther idejében, és mai is elhangzik: minden vasárnap ott vagyok az istentiszteleten, sőt egyházfenntartó járulékot is fizetek, mi több böjtölök is.

A felvilágosodás gondolkodója Voltaire mondta azt: „Isten majd megbocsát, az a mestersége.” Ez nem így van. Istennek nem a mestersége a megbocsátás, hanem a kegyelme. Isten nem csak megbocsátani tud, hanem elítélni is. És, ha őszinték vagyunk magunkhoz, akkor Isten ítélete rajtunk jogos. Ahogy Pál írja a római levélben: „Azt a törvényt találom magamban - miközben a jót akarom tenni – csak a rosszat tudom cselekedni.” És ezért én csak büntetést és kárhozatot érdelek. Fel is kiállt Pál: „Én nyomorult ember! Ki szabadít meg ebből a halálra ítélt testből?” És mindjárt a választ is megadja: Jézus Krisztus.

Isten az Ószövetségben, Ézsaiás prófétán keresztül azt üzeni a zsidó népnek: ti – miközben azt gondoltátok, hogy nekem szolgáltok, csak saját magatokkal voltatok elfoglalva, és engem ebben használtatok, azt mondtátok Istennek az a dolga, hogy segítsen, ezzel szemben azt mondja Isten:

te voltál az, akinek én szolgáltam vétkeid miatt, te voltál az, akiért fáradoztam bűneid miatt. Én, én vagyok az, aki eltörlöm álnokságodat önmagamért, és vétkeidre többé nem emlékezem.

Döbbenetes, amit itt hallunk. Miután Isten elmarasztalta a népet, nem a büntetés ecsetelése következik, hanem a kegyelem meghirdetése. „Te voltál az akinek én szolgáltam” – Isten teljesen újraértelmezi az Istentiszteletet. Az Isten tisztelete nem azt jelenti, hogy összegyűlünk az ő tiszteletére, az ő fogadására, őt hívva, várva. Az Isten tisztelet azt jelenti, hogy Isten megtisztel bennünket az ő jelenlétével. Hogy ő jön és szolgál nekünk. A német nyelvben így is hívják az istentiszteletet: „Isteni szolgálat” – ahol az Isten a cselekvő. Miért? Az ószövetségi időkben ez még rejtve volt, akkor, ahogy arról a múlt héten hallottunk csak a szenvedő szolga elküldésének ígérete hangzott. Mi már tudjuk, hogy Isten, szenvedő szolgája megérkezett. Már tudhatjuk, hogy ez a megbocsátás, ez a bűnök, vétkek, mulasztások eltörlésének Isteni kegyelme Jézus Krisztusban, az Isten engedelmes áldozati bárányában mutatkozott meg. Mert Jézus, az Isten fia, maga lett az áldozat, aki, mint a bárány, amelyet vágóhídra visznek nem nyitotta ki száját. Nem nyitotta ki, nem mondta azt, hogy te bűnös, Istentől elfordult emberiség, maradj meg önző, a másnak és saját magadnak is ártó életednél, és vesszél el az ítélet napján. Nem ezt mondta, hanem vette a keresztet és felment vele a hegyre, hogy ott meghalljon érted és értem. A te és az én bűnömért, amit ma is naponta elkövetünk ellene. És ő ott is úgy imádkozik: Atyám bocsáss meg nekik!

Az ember élete, örök élete, ezután nem azon múlik, hogy ő milyen jó dolgokat, tetteket vitt véghez, hogy rendes ember volt a munkájában, szerette a családját, és még Istent is tisztelte, hanem egyedül ebben a keresztre feszített Jézus Krisztusban való hit az, ami üdvösséget ad.

Szemeim az Úrra néznek szüntelen.

Az autósok körében egyre népszerűbb a GPS. Egy kis készülék, amiben műholdak segítségével nyomon követhetjük egy térképen, hogy éppen hol járunk. Van ebben egy útvonaltervező is, ami kiszámítja, hogy melyik a legideálisabb út, célunk eléréséhez. Gyakran előfordul, hogy valami miatt letérek az ideális útról, ekkor a kis készülék figyelmeztet: elvitettem az irányt, és újratervez. új útvonalat ad meg arról a pontról ahol éppen vagyok.

A böjti időszak, az újratervezés időszaka. Amikor ráirányítjuk a tekintetünket, oda fókuszálunk Istenre. Nem az Istenről alkotott képünkre, hanem a valóságos Jézus Krisztusban megjelent Isten szemébe nézünk. Oda föl a golgotai keresztre. Mert Isten láthatóvá tett magát, életünk valódi célját. De bele lehet-e úgy nézni ennek a Jézusnak a szemébe, ahogy abban a ifjúsági közösségben: őszintén, nyíltan, nem takargatva semmit. Annak a szemébe, aki azt mondja, én az életemet áldozom érted, hiszed-e ezt?

Adja Isten, hogy minél többen tudjunk belenézni, nemcsak egy pillanatra, hanem meg is maradjon ez a tekintet. És így, a valódi célt látva tudjuk újratervezni hétköznapijainkat, életünket. Szüntelen az Úrra nézni. Így mélyülhet, így erősödhet az a kapcsolat.